



**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum
Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus
Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de
Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663

7. De Stipulatione, & Acceptilatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80681](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80681)

tutoribus legitimis, & dativis praefertuntur, non vero testamentariis. At si mater, & avia transeant ad secundas nuptias, contracto matrimonio, tutelam ipso iure amittunt, & bona secundi coniugis obligata remanent pro reddenda administrationis ratione. Filios familias, praefecto alio impedimento, tutor potest constitui. Clerici autem non possunt cogi ad tutelam suscipiendam, quia eo gaudent privilegio, possunt autem si velint, recipere tutelam legitimam, non autem dativam, vel testamentariam, leg. si hereditas, § si furiosus, ff. de test. tut. Authent. Mauri, & auia, c. Quando mulier tutela officio fungi pot. l. Filius familias, ff. de his, qui sui sui vel alieni. Cap. fin. dist. 76. Bonac. de contr. d. 3. q. 19. pun. 3. Filiuc. tr. 39. n. 55.

93
Ex qua
culpa tutor
aut curator
teneatur.

Tutor autem tenetur ex eadem culpa, qua negotiorum gestor, nempe ex dolo, culpa lata, & levi, & ad omnia negotia pupilli, ex quorum omissione pupillo detrimentum sequeretur, & hoc maxime, si officium tutoris pretio exercet, tunc enim cum officium tutoris, aut curatoris utile sit pupillo, vel minori, & ipsimet tutori, vel curatori, ideo de levi culpa tenetur. Salarium autem tutori, vel curatori constituendum est à principio, alioquin non debatur, nisi iusta causa superveniat. Quia dum Salarium ab initio constitutum non est, censetur tutor, vel curator, gratis tutelam, aut curam suscepisse, suoque cessisse iuri. l. secund. Codic. si tutor, vel curator, leg. Tutori. Codic. de negot. gestor. Molina de contr. d. 55. n. 1. Menoch. de arbitr. l. 2. casu 512. Bonac. de contr. d. 3. quest. 19. puncto 4. numero 2.

54
Atria
tutor vel
curator te-
nentur.

In particulari tutor vel curator ad tria tenentur. Primum ut conservet pupillos vel minores à crimine illatos, eosque bonis moribus imbuat. Ob id unus & alter potest stipendium pupilli, aut minoris praepositis assignare, iuxta eorum qualitatem, & quantitatem patrimonij. Secundò, ut res eorum ab iniuria praeservet, unde tutores dicti sunt quasi tutores. Tertiò, ut pecuniam eorum, vel bona mobilia, quae ad nihilum, valent, si asseruntur convertant in praedia, ex quibus percipiant fructus, aliqui tenetur tutor, aut curator pupillo, aut minori ad fructus, quos habere poterat, deductis expensis, & periculis. Quod tamen intelligo, si id facere potuerunt, C. l. 12. quest. prim. Sylvest. verb. Tutor. questio. quart. Fillinc. trall. 39. numero 57. Rebull. part. secund. l. 17. qu. prim. num. 10. Bonac. de contr. d. 3. q. 19. pun. 4. num. 5.

55
Quid agere
debeat tu-
tor aut cu-
rator cum ad
aliquid alienum
solvendum,
vendendum
pupilli, vel
minoris bo-
na sint?

Si ad quod alienum solvendum vendenda sint aliqua pupilli bona, tutor primo loco debet alienare res inutiles, deinde res minus utiles, ultimo loco bona stabilia, si reliqua non sufficiunt ad solvenda debita. Unde infero, nefas esse tutori, vel curatori, vendere bona stabilia pupilli, vel minoris, nisi ex virgati causa. leg. Ob es Cod. de prod. minor. Sylvest. verb. tutor, questio. 4. Tabiena ibi. § 2. Res autem pupilli, aut minoris non possunt emi à tutore vel curatore, nisi sub hasta, ac bona fide.

56
De inven-

Tutor vel curator, tenetur quam primum poterit, facere inventarium de rebus

pupilli, nisi causa necessaria, vel iustissima impediatur. Causa autem necessaria est moribus. Causa iustissima dicitur, si testator remittit confessionem inventarii, nisi ex causa do. videretur contrarium in iudicio leg. Tutor, qui repertorium, ff. de administ. tutor. leg. Haec conditio, ff. de condit. & demonstr. Sylvest. verb. Tutor. questio. 6. & 7. In duobus autem casibus non tenetur. Primum, si consuetudo esset, quod non fieret. Secundò, si Index ex causa remitteret. Hoc verò inventariū fieri debet in praesentia publicarum personarum, sufficit tamen notarius, nec praesentia Iudicis necessaria, est nisi ut fiat fides contra debitores, quorum nomina in inventario scribuntur. Fieri denique debet inventarium omnium bonorum seu rerum corporaliū: & instrumentorum, hoc est, omnium iurium corporaliū, de quibus apparent instrumenta, vel probationes in bonis pupilli, aut minoris. l. Tutores, C. de admin. tut. Sylva. citat. q. 8. & 9. Fill. tr. 39. n. 60. & 61.



CAPVT VII.

De Stipulatione, & Acceptatione.

Stipulatio est contractus, qui verbis perficitur, praecedente interrogatione, quod sit, quia ab altero petit, an promittat, vel adstringat se ad aliquid dandum, vel faciendum, & subsequente responsione, ac sponsione alterius, qua promittit, id se facturum, aut concedat. Insist. de verb. obligat. in princ. Verum is, qui interrogat ac petit promitti sibi, & stipulari ab alio, dicitur Stipulator, is vero, à quo stipulatur, & petitur promissio, dicitur Promissor, vel Stipulatus, sumpto nomine Stipulari passivè. Profecto olim praescriptae erant certae verborum formae ad interrogandum, & respondendum, sine quibus contractus non valebit, hodie satis est, ut quibuscumque vocibus in idiomate aliquo significantibus unus alteri exprimat sufficienter suam petitionem, & alter illi suam consensum declarat. Insist. de verb. obligat. §. 1. l. Omnes. ff. de contrab. & com. stipul. Mol. d. 254. n. 3.

Si interrogatio fiat in vno idiomate, & promissio in alio, valida est stipulatio. Quia licet voces, quibus stipulator, & stipulatus utuntur, non debeant esse significantiae ex sola impositione eorum, tamen si fiat inter homines diversarum linguarum satis erit, si interrogatio in vno idiomate fiat, & in alio promissio, modo se invicem intelligant, saltem per communem interpretem, l. 1. §. ultim. ff. de verb. oblig. Hinc inter absentes, hoc est, adeo distantes, ut unus non valeat percipere vocis alterius significationem stipulatio perfici non potest l. ff. de v. oblig. si tamen in publico instrumento contineatur, stipulatorem, & stipulatam praesentes fuisse, nisi stipulatus contrarium probet sufficienter, sine in

tario bonorum facien-

57
Quid sit
stipulatio.

58
Valeat stipulatio facta in vno idiomate interrogatione, & responsione in alio.

Secl. I. de Contract. Adminicul. 243

instrumento standum, l. optimam, §. item verborum, C. de contr. ab. stip. similiter cum muto, aut sordo stipulatio contrahi non potest, nisi per procuratorem, aut publicum notarium, muto, aut scipitura suppleto. l. 1. ff. de verb. oblig. Mol. d. 2. 4. n. 4.

Responso debet sequi continuo stipulationem. Nam si fiat ex intervallo ita promissor ad alia diuertat, inuoluta est. Quia non modo stipulator, & stipulatus presentes esse debent, sed etiam requiritur ut responso continuo post interrogationem sequatur absque diuisione in alia. Nam si diuerteret, non intelligeretur responso esse ad interrogationem factam. Si vero sit ex aliquo intervallo, ut quia interrogatus paulum discedat, & mox reuertatur priusquam ad alia diuertat, valida erit stipulatio, l. 1. §. qui praesens, & l. continuus, ff. de verb. oblig. Quando autem dubium esset, an ad alia diuertisset, necne posset repeti interrogatio, atque ita succedente responso continuo, omne dubium de eius inualiditate tollitur.

Quatuor circa stipulationem de iure obseruanda reperio. Primo non posse quempiam alteri pro altero stipulari, nisi sit eius seruus aut filius. Secundo, non valere stipulationem, vel legatum factum ingenerare de re aliqua non demonstrata. Tercio obligationem stipulatam sine conditione, neque ad certum diem die praesenti deberi, sed non posse peti eo die, quo stipulata est. Quarto, stipulationem ab heredibus transire, quando promissio facta potest per alium impleri. Fill. tract. 39. num. 66.

Iam vero Acceptilatio est contractus, quo interrogante debitore suum creditorem, acceptilatio ne seu solum habeat debitum aut velit illud remittere, creditor respondeat: Acceptum habeo, seu remitto, qua extinguitur praecedens debitum. Certè quamuis ex eiusmodi conventionione nulla oriatur obligatio, sed potius dissolvatur praeterita, (nisi quis dicat, oriri obligationem in creditore, ad non petendum debitum in posterum) quia tamen sit concurrente consensu creditoris debitum condonantis, & accipientis, ideo inter contractus latissime sumpto nomine contractus annumeratur. Mol. d. 2. 3. 2. n. 1. Itaque acceptilatio est contractus, vel potius distractus, qui verbis perficitur. Dissolvitur autem per eum obligatio civilis verbis contracta, hoc est, per stipulationem; & sicut civilis iure introducta stipulatio fuit, ita eodem debuit introduci acceptilatio, qua illa dissolvitur, §. item per acceptilationem, Inst. qui-bus modis oblig. tollitur.

Quoniam modo per eam obligatio civilis tollitur si rogites, respondeo, extingui non locius ac si quod debebatur ex stipulatione, solueretur. Ideo §. item citato appellatur acceptilatio imaginaria, & virtualis solutio. Mol. d. 2. 3. 2. n. 8. Possit etiam extingui per eam obligationes civiles ortae ex alio capite, quam ex stipulatione, l. ex uno, ff. de acceptilat. Modus autem hic est, si debitum ex quocumque alio capite convertatur in debitum ex stipulatione, & deinde fiat acceptilatio, tunc enim per eam extinguitur ex alio quocumque capite debitum. Forma autem hac est, Euseb. & Meno. Theol. Mor. Tom. V.

ut creditor primum stipuletur hoc modo à debitore. Quantum mihi debes ex tali titulo, puta venditionis, vel donationis, spondene dare, & debitor respondeat, spondeo, tunc per eam debitum ex alio capite convertitur in debitum ex stipulatione. Quod si deinde hæc stipulatio extingatur per acceptilationem, per hanc etiā dicitur extingui obligatio ex alio capite suberta. Atque huiusmodi stipulatio dicitur Aquiliana, quia inventa fuit à Gallo Aquilio ad effectum, de quo agimus, Molina disputatione 252. numero 9. Quod si non servetur forma, acceptilationis, sed solum interveniat promissio creditoris acceptata per debitorem de non petendo debito, extinguitur quidem obligatio naturalis, & in foro conscientie illud petere non potest Mol. ubi sup. n. 10.

Acceptilatio itaque habet vim solutionis, Barthol. ad leg. si marito, §. si pater ff. solutio habet de matrimonio. Habet vim pacti de non petendo leg. cum emptor, ff. de rescind. vendit. & donationem sapit, Barthol. ad leg. si ex pluribus, ff. de solut. Tollit actionem realem personalem, & mixtam, l. ut responsum. Tollit omnem obligationem. Speculat. de except. & repli. §. 1. Valet facta à minore, vel pupillo, sed tutoris vel curatoris autoritate, l. 1. & ibi, bald. C. de acceptil. Acceptilationis contractus statim est perfectus, & trahit secum executionem. Barthol. ad leg. Metum, §. sed quod Prator, ff. quod met. causa. Acceptilatio facta mulieri: quæ fideiussit pro debitore debitorem non liberat, Bald. ad l. Senatus, C. ad Velleia. Acceptilatio facta per procuratorem non habentem speciale mandatum, habet vim pacti de non petendo. Barthol. ad leg. An inutilis, ff. de accepti.

CAPVT VIII.

De Compromisso.

Compromissum est contractus quidam, quo aliqui mutuo consensu in sententia arbitri aut arbitratoris reijciunt controversiam aliquam dirimendam, spondentes se illi parituros. Dixi esse contractum, est enim contractus innominatus onerosus, quia unusquisque compromittentium se adstringit arbitri, aut arbitratoris definitioni stare. Addidi, Quo aliqui mutuo consensu &c. quia est voluntarium, & liberum, ut fiat, aut non fiat. Postquam autem factum est, adstringit compromissarios ad standum arbitrio. Adhibui, Arbitri, vel arbitratoris, quia arbiter est, qui eligitur ut index ad hoc, ut servato in substantialibus iudicij ordine, de compromissa controversia sententiam ferat. Arbitrator autem eligitur, ut aliquid existimet, vel dicat de re aliqua, quid sibi videatur sine ordine iudiciario. Mol. d. 556. Syl. v. Arbitr.

Certe promissum nudo pacto celebratum non inducit iure civili obligationem ad illud promissum servandum, nisi altera ex parte traditione sit pacto nudo com-firmato.